

Vážime si vaše súkromie

Súbory cookies sú potrebné pre správne fungovanie webu, ako aj pre účely analýzy prevádzky a návštevnosti. Cookies nám neposkytujú prístup k Vášmu počítaču alebo akýmkoľvek informáciám o Vás. Webovým stránkam umožňujú zapamätať si informácie o Vašej návšteve, napríklad na ukládanie predvolieb bezpečného vyhľadávania, na zjednodušenie registrácie do nových služieb a na ochranu osobných údajov. Výberom „Prijať všetko“ udeľujete súhlas so spracovaním cookies pre uvedené účely. Kliknutím na „Odmietnuť všetko“ môžete používanie voliteľných cookies blokovať. [Podrobnosti o používaní súborov cookies.](#)

[Akceptovať](#) [Odmietnuť všetko](#)

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

[Úvod](#) > [Rodina a sociálna pomoc](#) > [Pomoc v hmotnej núdzi](#)

Pomoc v hmotnej núdzi

Hmotná núdza je stav, keď príjem členov domácnosti nedosahuje sumy **životného minima** a členovia domácnosti si nevedia alebo nemôžu zabezpečiť alebo zvýšiť príjem

- vlastnou prácou,
- výkonom vlastníckeho práva alebo iného práva k majetku,
- uplatnením nárokov.

Pomoc v hmotnej núdzi je

- [dávka v hmotnej núdzi](#),
- [ochranný príspevok](#),
- [aktivačný príspevok](#),
- [príspevok na nezaopatrené dieťa](#),
- [príspevok na bývanie](#).

Právne vzťahy pri poskytovaní pomoci v hmotnej núdzi upravuje zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Zákon nadobudol účinnosť 1. januára 2014.

Tento zákon upravuje aj právne vzťahy pri poskytovaní:

- [osobitného príspevku](#),
- [jednorazovej dávky v hmotnej núdzi](#).

Základné životné podmienky na účely tohto zákona sú **jedno teplé jedlo denne, nevyhnutné ošatenie a prístrešie**.

Pomoc v hmotnej núdzi a osobitný príspevok poskytujú úrady práce, sociálnych vecí a rodiny a sú financované zo štátneho rozpočtu.

Jednorazovú dávku v hmotnej núdzi poskytujú obecné a mestské úrady a financujú sa z rozpočtu miest a obcí.

Pomoc v hmotnej núdzi a osobitný príspevok sa neposkytujú do cudziny.

Oprávnená osoba

Na pomoc v hmotnej núdzi **má nárok**:

- občan Slovenskej republiky,
- cudzinec, ktorý sa zdržiava na území Slovenskej republiky v súlade so zákonom č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zákonom č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná.

Občan sa nepovažuje za občana v hmotnej núdzi počas:

- výkonu väzby, výkonu trestu odňatia slobody alebo umiestnenia v zariadení na základe rozhodnutia o zaistení podľa zákona o pobyte cudzincov,
- členstva v komunite, reholi, spoločnosti alebo obdobnom spoločenstve založenom cirkvou alebo náboženskou spoločnosťou, ak podľa ich vnútorných predpisov má zabezpečené základné životné podmienky,
- zahraničného študijného programu alebo zahraničného študijného pobytu zabezpečovaného prostredníctvom štipendia alebo grantu, ak dosiahla vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa a podľa podmienok zahraničného študijného programu alebo podmienok zahraničného študijného pobytu má zabezpečené základné životné podmienky.

Domácnosť

Domácnosť tvoria členovia domácnosti, ktorými na účely poskytovania pomoci v hmotnej núdzi sú:

- jednotlivec,
- manžel a manželka,
- manžel, manželka a nezaopatrené deti, ak ide o
  - maloleté deti žijúce s nimi v domácnosti,
  - plnoleté deti,
- plnoletí rodičia a nezaopatrené deti, ak ide o
  - maloleté deti žijúce s nimi v domácnosti,
  - plnoleté deti,
- rodičia a zaopatrené deti do 25 rokov veku, ktoré nemajú príjem alebo majú príjem nižší ako polovica mesačnej minimálnej mzdy,
- rodičia a deti nad 25 rokov veku, ktoré sa pripravujú na budúce povolanie dennou formou štúdia,
- maloletí rodičia, ktorí nie sú dieťaťom podľa písmena e), a nezaopatrené deti žijúce s nimi v domácnosti,
- fyzické osoby podľa písmen b) až g), ak sa im na základe dohody poskytuje pomoc v krízovej životnej situácii a bývanie podľa osobitných predpisov,
- plnoleté fyzické osoby podľa písmen b) až f), ak sa pre nich vykonáva resocializačný program pobytovou formou.

Plnoleté dieťa podľa písm. c) až f), ktoré bolo do nadobudnutia plnoletosti rozhodnutím súdu zverené do starostlivosti jedného z rodičov, je členom domácnosti tohto rodiča, ak nežije v domácnosti s druhým rodičom.

Člen domácnosti na účely tohto zákona nie je:

- nezaopatrené dieťa zverené na základe rozhodnutia súdu do náhradnej rodinnej starostlivosti alebo ústavnej starostlivosti,
- fyzická osoba, ak je vo výkone väzby alebo výkone trestu odňatia slobody alebo je umiestnená v zariadení na základe rozhodnutia o zaistení,
- dieťa do 25 rokov veku, ktoré nemá príjem alebo má príjem nižší ako polovica mesačnej minimálnej mzdy alebo nad 25 rokov veku, ktoré sa pripravujú na budúce povolanie dennou formou štúdia a ktorému vznikol nárok na výplatu dávky v nezamestnanosti, a to aj ak mu nárok na výplatu dávky v nezamestnanosti v čase posudzovania nároku na pomoc v hmotnej núdzi už netrvá, alebo ktorému sa vypláca invalidný dôchodok,
- študent v doktorandskom študijnom programe v dennej forme, ak študent je dieťa do 25 rokov veku, ktoré nemá príjem alebo má príjem nižší ako polovica mesačnej minimálnej mzdy alebo dieťa nad 25 rokov veku, ktoré sa pripravuje na budúce povolanie dennou formou štúdia,
- plnoleté dieťa, ktoré nežije v domácnosti podľa § 3 odseku 1 písm. c) až f) zákona, ak najmenej jeden rok pred nadobudnutím plnoletosti bolo rozhodnutím súdu vyňaté zo starostlivosti rodičov a výkon tohto rozhodnutia sa skončil plnoletosťou dieťaťa.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny môže v prípadoch hodných osobitného zreteľa z domácnosti vylúčiť člena domácnosti, o ktorom žiadateľ o pomoc v hmotnej núdzi preukáže, že s ním spoločne nezdiera domácnosť a spoločne sa nepodieľa na úhrade spoločných potrieb.

Príjem

Za príjem sa považujú:

- príjmy podľa § 4 zákona č. 601/2003 Z. z. a štipendium študenta v doktorandskom študijnom programe v dennej forme.

Za príjem sa nepovažujú:

- 25 % z príjmu zo závislej činnosti alebo obdobného príjmu v cudzine; ak sa členovi domácnosti poskytuje osobitný príspevok, príjmom nie je 50 % z jeho príjmu z pracovného pomeru alebo z obdobného pracovného vzťahu alebo z obdobného príjmu v cudzine a 25 % z jeho ostatného príjmu zo závislej činnosti alebo z obdobného príjmu v cudzine,
- 25 % zo starobného dôchodku bez jeho zvýšenia na sumu minimálneho dôchodku a z predčasného starobného dôchodku; dôchodcovi, ktorý získal obdobie dôchodkového poistenia viac ako 25 rokov, sa táto suma zvyšuje o 1 % priznaného starobného dôchodku bez jeho zvýšenia na sumu minimálneho dôchodku a predčasného starobného dôchodku podľa osobitného predpisu a vyplácaného starobného dôchodku a predčasného starobného dôchodku podľa osobitného predpisu,
- 25 % z materského, invalidného dôchodku bez jeho zvýšenia na sumu minimálneho dôchodku, sociálneho dôchodku priznaného z dôvodu invalidity, sirotského dôchodku, vdovského dôchodku a vdoveckého dôchodku, ak vdova alebo vdovec dovŕšil dôchodkový vek, a z vyrovnávacieho príplatku,
- prídavok na dieťa a príplatok k prídavku na dieťa alebo dávka toho istého druhu vyplatená v inom členskom štáte Európskej únie, v štáte, ktorý je zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore, alebo vo Švajčiarskej konfederácii najviac vo výške prídavku na dieťa,
- príspevok na starostlivosť o dieťa,
- nevyhnutná okamžitá pomoc poskytnutá obcou,
- dotácia na podporu humanitárnej pomoci a dotácia poskytnutá iným orgánom štátnej správy, ktorá je určená na riešenie mimoriadnej krízovej situácie,
- príjem žiaka strednej školy a študenta vysokej školy, ktorí sú nezaopatreným dieťaťom a študujú dennou formou štúdia, získaný za 12 mesiacov, ak tento príjem neprevyšuje 3-násobok sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu,
- príspevky poskytované v súvislosti s aktívnymi opatreniami na trhu práce okrem príspevku poskytovaného v rámci projektu alebo programu na podporu opätovného začlenenia a udržania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie, ktorý bol členom domácnosti, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi, na trhu práce,
- finančná podpora alebo finančný príspevok z prostriedkov nadácií, občianskych združení, neziskových organizácií a neinvestičných fondov získané v bežnom roku najviac do výšky 12-násobku sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu a nepeňažné plnenia určené na podporu a posilnenie účinkov pomoci v hmotnej núdzi získané v bežnom roku,
- príjem za poskytnutie údajov pre štatistiku rodinných účtov, ktoré vykonáva Štatistický úrad Slovenskej republiky,
- odmena za produktívnu prácu žiakovi a hmotné zabezpečenie žiaka,
- odmena za výkon funkcie člena a zapisovateľa volebnej komisie a príjem za výkon činnosti asistenta sčítania pri sčítaní obyvateľov, domov a bytov,
- vrátený preplatok dane z príjmov a preplatok na preddavkoch na daň z príjmov v sume najviac 50 eur,
- vrátený preplatok na poistnom na verejné zdravotné poistenie v sume najviac 50 eur,
- suma zvýšenia dôchodkovej dávky za obdobie od 1. januára do dňa, ktorý predchádza výplatnému termínu splátky dôchodkovej dávky v januári,
- materiálne zabezpečenie dobrovoľníka,
- opatrenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately finančného charakteru,
- výživné uhradené povinnou osobou vo výške sumy náhradného výživného, ktoré je člen domácnosti povinný vrátiť,
- osobitný príspevok,
- suma výživného určená na tvorbu úspor,
- príspevok za ubytovanie odídenca,
- príjem z platenia úhrady za poskytovanie služby na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života formou starostlivosti o dieťa v detskej skupine..

Rozhodujúce obdobie pri posudzovaní príjmu je kalendárny mesiac, v ktorom bola podaná žiadosť o pomoc v hmotnej núdzi a príjem dosiahnutý priebežne počas celého obdobia trvania nároku na pomoc v hmotnej núdzi a jej poskytovanie.

Majetok

Členovia domácnosti sa nepovažujú za občanov v hmotnej núdzi, ani keď ich príjem nedosahuje životné minimum, ak si svojím majetkom môžu zabezpečiť základné životné podmienky a riešiť hmotnú núdzu.

Za majetok sa považujú:

- hnutelné veci,
- nehnuteľné veci,
- práva, ak to ich povaha pripúšťa,
- majetkové hodnoty, ak to ich povaha pripúšťa.

Majetok sú aj peňažné prostriedky z vyporiadania spoluvlastníctva okrem peňažných prostriedkov z vyporiadania spoluvlastníctva k nehnuteľnosti užívanej domácnosťou na trvalé bývanie počas šiestich mesiacov od ich nadobudnutia.

Za majetok sa nepovažuje

- majetok, ak si výkonom vlastníckeho práva alebo iného práva k nemu domácnosť nevie alebo nemôže zabezpečiť príjem alebo zvýšiť príjem,
- jedno motorové vozidlo v domácnosti, ktorého držiteľom alebo vlastníkom je člen domácnosti a:
  - ktoré sa využíva na individuálnu prepravu člena domácnosti, ktorému bol vyhotovený parkovací preukaz pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím. Ak bol parkovací preukaz pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím vyhotovený viacerým členom domácnosti, za majetok sa nepovažuje jedno motorové vozidlo na každého takého člena domácnosti,

- ktorého hodnota podľa odborného stanoviska vyhotoveného znalcom alebo dokladu o kúpe motorového vozidla vyhotovenom osobou, ktorej predmetom činnosti je výroba, predaj alebo distribúcia motorových vozidiel, nie je vyššia ako 35-násobok sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu, alebo ktoré je staršie ako 10 rokov.

Uplatnenie nárokov

Ak si členovia domácnosti **neuplatnia svoje nároky nepovažujú** sa za občanov v hmotnej núdzi.

Nároky sú:

- výživné
- náhradné výživné
- dávky sociálneho poistenia okrem predčasného starobného dôchodku, dôchodky zo starobného dôchodkového sporenia okrem predčasného starobného dôchodku, dôchodky doplnkového dôchodkového sporenia, dávky sociálneho zabezpečenia, rodičovský príspevok, opakované príspevky na podporu náhradnej starostlivosti,
- nárok z pracovnoprávneho vzťahu alebo z obdobného pracovného vzťahu.

Výška pomoci v hmotnej núdzi

Pomoc v hmotnej núdzi je:

- dávka v hmotnej núdzi,
- ochranný príspevok,
- aktivačný príspevok,
- príspevok na nezaopatrené dieťa,
- príspevok na bývanie.

Výška pomoci v hmotnej núdzi sa určí ako rozdiel medzi sumou nárokov a príjmom člena domácnosti a poskytuje sa v jednej sume.

Vypočítaná suma pomoc v hmotnej núdzi sa zaokrúhľuje na celé euro.

Dávka v hmotnej núdzi

Výška dávky v hmotnej núdzi je:

- 74,00 eura mesačne, ak ide o jednotlivca,
- 140,70 eura mesačne, ak ide o jednotlivca s dieťaťom alebo najviac so štyrmi deťmi,
- 128,60 eura mesačne, ak ide o dvojicu bez detí,
- 192,40 eur mesačne, ak ide o dvojicu s dieťaťom alebo najviac so štyrmi deťmi,
- 205,50 eura mesačne, ak ide o jednotlivca s viac ako štyrmi deťmi,
- 259,40 eura mesačne, ak ide o dvojicu s viac ako štyrmi deťmi.

Dávka v hmotnej núdzi sa znižuje o sumu 74,00 eura za každého plnoletého člena domácnosti v produktívnom veku, ktorý

- nie je v právnom vzťahu, ktorý zakladá nárok na príjem zo závislej činnosti alebo nevykonáva dobrovoľnícku činnosť a nezúčastní sa na základe písomnej dohody medzi úradom a obcou, rozpočtovou organizáciou alebo príspevkovou organizáciou, ktorej zriaďovateľom je obec, v rozsahu 32 hodín mesačne na vykonávaní:
  - menších obecných služieb pre obec alebo rozpočtovú organizáciu alebo príspevkovú organizáciu, ktorej zriaďovateľom je obec, alebo
  - prác na predchádzanie mimoriadnej situácie, počas vyhlásenej mimoriadnej situácie a pri odstraňovaní následkov mimoriadnej situácie.
- je v právnom vzťahu, ktorý zakladá nárok na príjem zo závislej činnosti, alebo vykonáva dobrovoľnícku činnosť a v príslušnom kalendárnom mesiaci
  - nevykonáva činnosť v rozsahu najmenej 32 hodín mesačne, ak rozsah činnosti v právnom vzťahu, ktorý zakladá nárok na príjem zo závislej činnosti, alebo rozsah dobrovoľníckej činnosti je dohodnutý na najmenej 32 hodín mesačne, alebo
  - sa nezúčastní na základe písomnej dohody medzi úradom a obcou, rozpočtovou organizáciou alebo príspevkovou organizáciou, ktorej zriaďovateľom je obec, v mesačnom rozsahu určenom ako rozdiel medzi 32 hodinami a rozsahom dohodnutým v právnom vzťahu, ktorý zakladá nárok na príjem zo závislej činnosti, alebo rozsahom dohodnutým v zmluve o dobrovoľníckej činnosti na vykonávaní menších obecných služieb alebo prác na predchádzanie mimoriadnej situácie alebo nevykoná činnosť v rozsahu dohodnutom v právnom vzťahu, ktorý zakladá nárok na príjem zo závislej činnosti, alebo v zmluve o dobrovoľníckej činnosti, ak rozsah činnosti v tomto právnom vzťahu alebo rozsah dobrovoľníckej činnosti je dohodnutý na menej ako 32 hodín mesačne.

Čas, v ktorom člen domácnosti v príslušnom kalendárnom mesiaci nemôže vykonať činnosť v právnom vzťahu, ktorý zakladá nárok na príjem zo závislej činnosti, alebo dobrovoľnícku činnosť alebo sa nemôže zúčastniť menších obecných služieb alebo prác na predchádzanie mimoriadnej situácie z dôvodu, že bol ošetrovujúcim lekárom uznaný za dočasne práceneschopného alebo z dôvodu pravidelného cvičenia alebo plnenia úloh ozbrojených síl SR, sa považuje za čas, v ktorom tento člen domácnosti vykonal činnosť v tomto právnom vzťahu, ktorý zakladá nárok na príjem zo závislej činnosti, alebo dobrovoľnícku činnosť alebo sa zúčastnil menších obecných služieb alebo prác na predchádzanie mimoriadnej situácie.

Dávka v hmotnej núdzi sa znižuje o sumu 74,00 eura za každého plnoletého člena domácnosti v produktívnom veku, ktorý nedodrжал liečebný režim, a to v kalendárnom mesiaci, v ktorom sa zistilo nedodržanie liečebného režimu.

Dávka v hmotnej núdzi sa znižuje o sumu 74,00 eura za každého plnoletého člena domácnosti v produktívnom veku, za ktorého nebola splnená povinnosť doručiť úradu práce, sociálnych vecí a rodiny potvrdenie o začiatku a skončení dočasnej pracovnej neschopnosti člena domácnosti do troch pracovných dní odo dňa vystavenia potvrdenia o začiatku alebo o skončení dočasnej pracovnej neschopnosti, a to od kalendárneho mesiaca, v ktorom došlo k nesplneniu tejto povinnosti, do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom sa zistilo nesplnenie tejto povinnosti.

Skutočnosť odôvodňujúca zníženie dávky v hmotnej núdzi sa nevzťahuje na člena domácnosti, ktorý:

- dosiahol vek potrebný na nárok na starobný dôchodok,
- je poberateľ predčasného starobného dôchodku,
- je nezaopatrené dieťa,
- je tehotná žena, od začiatku ôsmeho týždňa pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom,
- osobne, každodenne a riadne stará o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím odkázanú na opatrovanie; to platí aj na čas, v ktorom sa fyzickej osobe poskytujú odľahčovacia služba podľa zákona o sociálnych službách,
- sa zúčastňuje na resocializačných programoch v resocializačnom stredisku pobytovou formou, v rámci ktorých si nemôže zabezpečiť príjem vlastnou prácou,
- si zvyšuje kvalifikáciu formou denného štúdia a nie je nezaopatrené dieťa,
- má nepriaznivý zdravotný stav, za ktorý sa na účely tohto zákona považuje choroba, úraz alebo karanténne opatrenie, pre ktoré je fyzická osoba uznaná ošetrovujúcim lekárom za dočasne práceneschopného na viac ako 30 po sebe nasledujúcich dní,
- je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím a je odkázaná na osobnú asistenciu alebo opatrovanie alebo sociálnu službu v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby alebo domácu opatrovateľskú službu,
- ktorým je fyzická osoba uznaná za invalidnú podľa zákona o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov alebo podľa zákona o sociálnom poistení

- ktorým je rodič alebo fyzická osoba, ktorej bolo dieťa zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe právoplatného rozhodnutia súdu, ak sa osobne, celodenne a riadne stará o dieťa do troch rokov veku,
- je osamelý rodič alebo osamelá fyzická osoba, ktorej bolo dieťa zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe právoplatného rozhodnutia súdu, ak sa osobne, celodenne a riadne stará o dieťa do šiestich rokov veku,
- sa zúčastňuje na rozvoji pracovných zručností,
- vykonáva menšie obecné služby alebo práce na predchádzanie mimoriadnej situácie na základe dohody, od ktorej úrad odstúpi po jej porušení obcou, rozpočtovou organizáciou alebo príspevkovou organizáciou, ktorej zriaďovateľ je obec alebo
- ktorej vykonávanie menších obecných služieb alebo prác na predchádzanie mimoriadnej situácie, nebolo ponúknuté.

Ochranný príspevok

Ochranný príspevok je určený na zabezpečenie osobných výdavkov člena domácnosti, ktorý nemá možnosť zabezpečiť si príjem alebo zvýšiť si príjem vlastnou prácou.

Ochranný príspevok za každého člena domácnosti je

- **75,70 eura mesačne, ak ide o člena domácnosti, ktorý**
  - dosiahol vek potrebný na nárok na starobný dôchodok,
  - je poberateľom predčasného starobného dôchodku,
  - je invalidný z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %,
  - je tehotná žena od začiatku ôsmeho týždňa pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom,
  - je osamelý rodič, ktorý sa osobne, celodenne a riadne stará o dieťa do jedného roka veku dieťaťa,
  - sa osobne, každodenne a riadne stará o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím odkázanú na opatrovanie; to platí aj na čas, v ktorom sa fyzickej osobe poskytuje odľahčovacia služba podľa zákona o sociálnych službách,
  - sa zúčastňuje na resocializačných programoch v resocializačnom stredisku pobytovou formou, v rámci ktorých si nemôže zabezpečiť príjem vlastnou prácou.
  - má nepriaznivý zdravotný stav, za ktorý sa na účely tohto zákona považuje choroba, úraz alebo karanténne opatrenie, pre ktoré je fyzická osoba uznaná ošetrovujúcim lekárom za dočasne práceneschopného na viac ako 30 po sebe nasledujúcich dní,
  - je fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím a je odkázaná na osobnú asistenciu alebo opatrovanie alebo sociálnu službu v zariadení pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby alebo domácu opatrovateľskú službu.

Aktivačný príspevok

Aktivačný príspevok je určený na podporu získania, udržania, prehĺbenia alebo zvýšenia vedomostí, odborných zručností, praktických skúseností, pracovných návykov na účely zvýšenia pracovného uplatnenia na trhu práce.

Aktivačný príspevok je 75,70 eura mesačne pre člena domácnosti, ktorý

- je v evidencii uchádzačov o zamestnanie a
  - zúčastňuje sa na vzdelávaní na získanie nižšieho stredného vzdelania,
  - nezískal vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa a je žiakom strednej školy v externej forme štúdia alebo študentom vysokej školy v externej forme štúdia,
  - zúčastňuje sa v rámci realizácie aktívnych opatrení na trhu práce na vzdelávaní a príprave pre trh práce, rekvalifikácii alebo na projektoch a programoch podľa zákona o službách zamestnanosti v dohodnutom rozsahu najmenej 32 hodín počas 30 dní,
  - je plnoletý a vykonáva aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec alebo formou menších služieb pre samosprávny kraj, organizovaných podľa zákona o službách zamestnanosti, alebo
- vykonáva dobrovoľnú vojenskú prípravu podľa zákona o dobrovoľnej vojenskej príprave.

Aktivačný príspevok nepatrí členovi domácnosti, ktorý

- je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie a poskytuje sa mu príspevok na vykonávanie absolventskej praxe,
- spĺňa podmienky nároku na [ochranný príspevok](#).

Nárok na aktivačný príspevok môže vzniknúť na člena domácnosti až po uplynutí 6 mesiacov odo dňa právoplatného rozhodnutia o odňatí aktivačného príspevku z dôvodu jeho vyradenia z evidencie uchádzačov o zamestnanie pre nespokojnosť alebo z dôvodu, že príjemca nespĺnil svoju oznamovaciu [povinnosť](#) a úrad zistil, že člen domácnosti nevykonával aktivity, ktoré sú podmienkou na vznik nároku na aktivačný príspevok.

Upozornenie:

- Písomná dohoda medzi úradom a právnickou osobou so sídlom na území Slovenskej republiky, ktorá organizuje alebo sprostredkúva dobrovoľnícku činnosť pre inú osobu s jej súhlasom v jej prospech alebo vo verejný prospech, a písomná dohoda medzi úradom a obcou alebo rozpočtovou organizáciou alebo príspevkovou organizáciou, ktorej zriaďovateľom je obec, o vykonávaní menších obecných služieb na účely nároku na **aktivačný príspevok pre plnoletého člena domácnosti, ktorý vykonáva menšie obecné služby v rozsahu** podľa [§ 12 ods. 3 písm. b\) piateho bodu](#) v znení účinnom do 31. marca 2023, uzavreté pred 1. aprílom 2023, strácajú platnosť najneskôr 1. apríla 2023.
- **Aktivačný príspevok pre člena domácnosti, ktorý má príjem zo závislej činnosti najmenej vo výške mesačnej minimálnej mzdy** v znení účinnom do 31. marca 2023, na ktorý vznikol nárok do 31. marca 2023 a trvá k 31. marcu 2023, patrí za podmienok ustanovených v [§ 12](#) v znení účinnom do 31. marca 2023 najdlhšie do 31. marca 2024.

Príspevok na nezaopatrené dieťa

Príspevok na nezaopatrené dieťa je určený na podporu výchovy, vzdelávania a všestranného rozvoja dieťaťa v domácnosti, ktoré riadne plní povinnú školskú dochádzku.

Príspevok na každé nezaopatrené dieťa podľa je **20,70 eura** mesačne.

Príspevok na nezaopatrené dieťa nepatrí, ak

- zákonný zástupca dieťaťa nedbá o riadne plnenie povinnej školskej dochádzky dieťaťa a z toho dôvodu, bol určený osobitný príjemca prídavku na dieťa,
- bolo dieťaťu alebo jeho rodičovi uložené výchovné opatrenie a výchovné opatrenie neplní účel, pre ktorý bolo uložené.

Príspevok na bývanie

Príspevok na bývanie je určený na čiastočnú úhradu nákladov spojených s bývaním.

Príspevok na bývanie je:

- **63,90 eura** mesačne, ak ide o domácnosť s jedným členom domácnosti,
- **101,90 eura** mesačne, ak ide o domácnosť s viacerými členmi domácnosti, alebo ak ide o nájom bytu viacerými nájomcami.

Príspevok na bývanie patrí, ak niektorý člen domácnosti je

- vlastníkom alebo spoluvlastníkom bytu, vlastníkom alebo spoluvlastníkom rodinného domu, ktorý domácnosť užíva na bývanie,
- nájomcom bytu, nájomcom rodinného domu alebo nájomcom obytnej miestnosti v zariadení určenom na trvalé bývanie, ktoré domácnosť užíva na bývanie (napr. ubytovne),
- ak domácnosť býva v zariadení podporovaného bývania, zariadení pre seniorov, domove sociálnych služieb alebo špecializovanom zariadení, ak sa v nich poskytuje sociálna služba plnoletej fyzickej osobe celoročnou pobytovou formou, v útulku, domove na polceste, zariadení núdzového bývania alebo v krízovom stredisku alebo
- byte alebo v rodinnom dome na základe práva zriadeného vecného bremena doživotného užívania nehnuteľnosti; preukazovanie uhrádzania nákladov za služby spojené s bývaním sa nevyžaduje.

Podmienky nároku na príspevok na bývanie sa opätovne prehodnotia po uplynutí 12 po sebe nasledujúcich mesiacov od predchádzajúceho preukázania splnenia podmienok nároku na príspevok na bývanie.

Príspevok na bývanie v jednom byte, rodinnom dome alebo v obytnej miestnosti v zariadení určenom na trvalé bývanie patrí len raz bez ohľadu na počet domácností užívajúcich byt.

Osobitný príspevok

Osobitný príspevok patrí za každého člena domácnosti,

- ktorému vznikol pracovný pomer alebo obdobný pracovný vzťah dohodnutý najmenej v rozsahu polovice ustanoveného týždenného pracovného času a jej dohodnutý príjem je najmenej vo výške minimálnej mzdy zodpovedajúcej dohodnutému rozsahu týždenného pracovného času, najviac vo výške dvojnásobku minimálnej mzdy,
- ktorý pred vznikom pracovného pomeru alebo obdobného pracovného vzťahu
  - bol dlhodobo nezamestnaným občanom alebo
  - najmenej 12 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov
    - nevykonával činnosť zakladajúcu nárok na príjem zo závislej činnosti, príjem z podnikania, príjem z inej samostatnej zárobkovej činnosti(44a) alebo na obdobný príjem v cudzine,
    - neplnil povinnú školskú dochádzku,
    - nepripravoval sa na budúce povolanie dennou formou štúdia,
    - nepoberal nemocenské, materské alebo starobný dôchodok alebo
    - nepoberal invalidný dôchodok, výsluhový príspevok, výsluhový dôchodok alebo invalidný výsluhový dôchodok, ak dovŕšil vek potrebný na nárok na starobný dôchodok a
- ktorému sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi alebo ktorému sa skončilo poskytovanie pomoci v hmotnej núdzi v súvislosti so vznikom pracovného pomeru alebo obdobného pracovného vzťahu.

Osobitný príspevok patrí počas trvania pracovného pomeru alebo obdobného pracovného vzťahu najviac 18 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov, a to vo výške 126,14 eura mesačne počas prvých 12 kalendárnych mesiacov a vo výške 63,07 eura mesačne ďalších 6 kalendárnych mesiacov.

Ak v období 18 mesiacov od vzniku nároku na osobitný príspevok skončí pracovný pomer alebo obdobný pracovný vzťah a opätovne vznikne pracovný pomer alebo obdobný pracovný vzťah patrí osobitný príspevok vo výške a v rozsahu v ktorom by patril, ak by pracovný pomer alebo obdobný pracovný vzťah neskončil.

Vznik nároku na poskytnutie pomoci v hmotnej núdzi a osobitného príspevku

Nárok na poskytnutie pomoci v hmotnej núdzi alebo osobitný príspevok vzniká splnením podmienok pre vznik nároku a uplatnením nároku na poskytnutie pomoci v hmotnej núdzi alebo osobitného príspevku.

Žiadosť o pomoc v hmotnej núdzi a osobitný príspevok

Nárok na pomoc v hmotnej núdzi sa uplatňuje podaním písomnej žiadosti. Žiadosť o pomoc v hmotnej núdzi a osobitný príspevok sa podáva na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny podľa miesta trvalého pobytu občana.

Žiadosť musí obsahovať

- meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo, rodinný stav, adresu pobytu členov domácnosti,
- adresu na doručovanie písomností a adresu alebo číslo účtu v banke alebo v pobočke zahraničnej banky na území Slovenskej republiky na poukazovanie pomoci v hmotnej núdzi,
- údaje o príjme, bytových pomeroch, nárokoch a údaje o majetku členov domácnosti.

Tlačivo žiadosti je k dispozícii na úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny alebo si ho môžete vytlačiť tu.

Nárok na osobitný príspevok sa uplatňuje na úrade práce, sociálnych vecí a rodiny doručením zmluvy, ktorej obsahom je vznik právneho vzťahu - pracovného pomeru alebo obdobného pracovného vzťahu dohodnutého najmenej v rozsahu polovice ustanoveného týždenného pracovného času a dohodnutom príjme najmenej vo výške minimálnej mzdy zodpovedajúcej dohodnutému rozsahu týždenného pracovného času, najviac vo výške dvojnásobku minimálnej mzdy. V prípade, že z predmetnej zmluvy nebudú zrejme všetky uvedené skutočnosti, úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nárok na osobitný príspevok nebude posudzovať.

Na výzvu úradu práce, sociálnych vecí a rodiny občan doplní ďalšie údaje o svojej osobe alebo o členoch domácnosti.

Zánik nároku na poskytnutie pomoci v hmotnej núdzi a osobitného príspevku

Nárok na poskytnutie pomoci v hmotnej núdzi alebo jej časti za mesiac a nárok na poskytnutie osobitného príspevku za mesiac zaniká uplynutím troch mesiacov odo dňa, od ktorého mali byť pomoc v hmotnej núdzi alebo osobitný príspevok poskytnuté.

Konanie o nároku

Na konanie o pomoci v hmotnej núdzi, o osobitnom príspevku, o jednorazovej dávke v hmotnej núdzi sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní okrem § 18 ods. 3, § 33 ods. 2, § 60, § 62 až 68 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok).

Odvolať sa proti rozhodnutiu o pomoci v hmotnej núdzi alebo o osobitnom príspevku a odvolať sa proti rozhodnutiu o určení alebo uvoľnení osobitného príjemcu nemá odkladný účinok.

Úrad nevyhotovuje písomné rozhodnutie o

- priznaní a o zvýšení pomoci v hmotnej núdzi alebo osobitného príspevku,
- ustanovení osobitného príjemcu, ak pomoc v hmotnej núdzi je splatná ku dňu smrti príjemcovi pomoci v hmotnej núdzi a členovia domácnosti sú neplnoletí, alebo sú osoby, ktoré nemajú spôsobilosť na právne úkony.

Poskytovanie pomoci v hmotnej núdzi a osobitného príspevku

Podmienky poskytovania pomoci v hmotnej núdzi

- pomoc v hmotnej núdzi a osobitný príspevok poskytuje úrad práce, sociálnych vecí a rodiny,
- vyplácajú sa za celý kalendárny mesiac, a to aj v prípade, ak podmienky nároku boli splnené len za časť mesiaca ak zákon neustanovuje inak
- vyplácajú sa mesačne pozadu, a to najneskôr do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom občan v hmotnej núdzi a fyzické osoby, ktoré sa s občanom v hmotnej núdzi spoločne posudzujú splnili podmienky nároku na dávku a príspevky,
- nevyplácajú sa do cudziny a nepatria za čas, ak sa všetci členovia domácnosti zdržiavajú v cudzine dlhšie ako 30 po sebe nasledujúcich dní.

Formy poskytovania pomoci v hmotnej núdzi a osobitého príspevku

Pomoc v hmotnej núdzi a jednorazová dávka sa poskytuje:

- v peňažnej forme,
- vecnej forme (jedno teplé jedlo denne, nevyhnutné ošatenie a prístrešie),
- v kombinovanej forme.

Formu a spôsob poskytovania pomoci v hmotnej núdzi určí úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, v prípade jednorazovej dávky formu jej poskytnutia určí obec.

Osobitný príspevok sa poskytuje v peňažnej forme.

Pomoc v hmotnej núdzi sa neposkytuje, ak je jej suma nižšia ako 1 euro.

Osobitný príspevok sa poskytuje príjemcovi, ktorému sa poskytuje alebo poskytovala pomoc v hmotnej núdzi. Ak osobitný príspevok patrí za člena domácnosti, ktorý s príjemcom už netvorí spoločnú domácnosť, osobitný príspevok sa poskytuje tomuto členovi domácnosti.

Preddavok na pomoc v hmotnej núdzi

Preddavok na pomoc v hmotnej núdzi sa môže priznať, ak

- začalo konanie o:
  - výživnom,
  - náhradnom výživnom,
  - dávky sociálneho poistenia okrem predčasného starobného dôchodku, dôchodky zo starobného dôchodkového sporenia okrem predčasného starobného dôchodku, dôchodky doplnkového dôchodkového sporenia, dávky sociálneho zabezpečenia, rodičovský príspevok, opakované príspevky na podporu náhradnej starostlivosti,
  - nárok z pracovnoprávneho vzťahu alebo z obdobného pracovného vzťahu,
  - peňažnom príspevku na opatrovanie,
  - konanie o určenie otcovstva,
  - predčasnom starobnom dôchodku,
- bol podaný návrh na výkon súdneho rozhodnutia na vymozenie výživného maloletého dieťaťa a nezaopatreného plnoletého dieťaťa na účely začatia konania o náhradnom výživnom.

Po ukončení konania úrad práce, sociálnych vecí a rodiny rozhodne o pomoci v hmotnej núdzi a rozhodne o **doplatení pomoci v hmotnej núdzi alebo jej vrátení**.

Úrad práce sociálnych vecí a rodiny zúčtuje pomoc v hmotnej núdzi so zaplateným výživným, s priznaným rodičovským príspevkom, opakovaným peňažným príspevkom na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa, peňažným príspevkom na opatrovanie alebo náhradným výživným.

Osobitný príjemca

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny určí osobitného príjemcu, ak

- sa doterajším poskytovaním pomoci v hmotnej núdzi nedosiahol účel, na ktorý je určená,
- možno dôvodne predpokladať, že zrejme nedosiahne účel, na ktorý je určená,
- nárok na pomoc v hmotnej núdzi ku dňu smrti príjemcu trval a členovia domácnosti sú nepľnoletí, alebo sú osoby, ktoré nemajú spôsobilosť na právne úkony.

Osobitný príjemca je

- obec, v ktorej má príjemca pomoci v hmotnej núdzi trvalý pobyt, úrad môže určiť za osobitného príjemcu aj inú právnickú alebo fyzickú osobu, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu.

Osobitný príjemca **zabezpečuje pomoc v hmotnej núdzi v peňažnej forme, vecnej forme alebo kombinovanej forme** a je povinný ich použiť len na prospech členov domácnosti v hmotnej núdzi a na účel, ktorý je určená. Úrad kontroluje plnenie povinností osobitného príjemcu. Ak si osobitný príjemca neplní svoje povinnosti, úrad ho uvoľní z funkcie osobitného príjemcu a určí iného osobitného príjemcu. Úrad uvoľní osobitného príjemcu z funkcie aj vtedy, ak odpadli dôvody na jeho určenie.

Povinnosti žiadateľa o pomoc v hmotnej núdzi a žiadateľa o osobitný príspevok

Žiadateľ o pomoc v hmotnej núdzi a žiadateľ o osobitný príspevok sú povinní

- preukázať všetky skutočnosti rozhodujúce na vznik nároku na pomoc v hmotnej núdzi a osobitný príspevok,
- na výzvu úradu predložiť doklady potrebné na rozhodnutie o nároku na pomoc v hmotnej núdzi a osobitný príspevok,
- umožniť overenie skutočností potrebných na posúdenie nároku na pomoc v hmotnej núdzi v mieste svojho pobytu.

Povinnosti príjemcu pomoci v hmotnej núdzi a príjemcu osobitného príspevku

Príjemca je povinný

- úradu písomne do ôsmich dní zmeny vo všetkých skutočnostiach rozhodujúcich na trvanie nároku na pomoc v hmotnej núdzi a osobitný príspevok,
- na výzvu úradu preukázať požadovanú skutočnosť v lehote určenej úradom,
- umožniť overenie skutočností potrebných na posúdenie nároku na pomoc v hmotnej núdzi v mieste svojho pobytu,
- úradu doručiť potvrdenie o začiatku a skončení dočasnej pracovnej neschopnosti člena domácnosti do troch pracovných dní odo dňa vystavenia potvrdenia o začiatku alebo o skončení dočasnej pracovnej neschopnosti,

- úradu doručiť na účely § 10 potvrdenie o rozsahu odpracovaných hodín v právnom vzťahu, ktorý zakladá nárok na príjem zo závislej činnosti, alebo potvrdenie o rozsahu vykonávania dobrovoľníckej činnosti do troch pracovných dní po uplynutí kalendárneho mesiaca, v ktorom sa táto činnosť vykonala.

Zmeny v poskytovaní pomoci v hmotnej núdzi a osobitného príspevku

Ak sa pomoc v hmotnej núdzi a osobitný príspevok priznali neprávom, odnímu sa od prvého dňa v mesiaci, v ktorom sa priznali neprávom.

Pomoc v hmotnej núdzi sa odníme, zvýši alebo zníži a vyplatí sa vo vyššej sume alebo v nižšej sume, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na nárok na pomoc v hmotnej núdzi. Osobitný príspevok sa odníme, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na nárok na osobitný príspevok.

Ak sa zistí, že pomoc v hmotnej núdzi a osobitný príspevok neboli priznané, hoci sa priznať mali, vyplácali sa v nižšej sume alebo vo vyššej sume, ako patrili, alebo sa priznali neskôr, nárok na pomoc v hmotnej núdzi a osobitný príspevok sa priznajú v sume ako patrili odo dňa, od ktorého mali byť priznané.

Poskytovanie pomoci v hmotnej núdzi a osobitného príspevku sa zastaví, ak príjemca nevyhovie výzve úradu v určenej lehote preukázať skutočnosti rozhodujúce na ich poskytovanie alebo na ich výšku a bol na tento dôsledok vo výzve písomne upozornený.

Úrad rozhodne o obnovení poskytovania pomoci v hmotnej núdzi a osobitného príspevku od kalendárneho mesiaca, v ktorom príjemca preukáže skutočnosti rozhodujúce na poskytovanie pomoci v hmotnej núdzi a osobitného príspevku. Nárok na poskytnutie pomoci v hmotnej núdzi a nárok na poskytnutie osobitného príspevku zaniká odo dňa zastavenia poskytovania pomoci v hmotnej núdzi a odo dňa zastavenia poskytovania osobitného príspevku, ak v lehote troch mesiacov odo dňa zastavenia ich poskytovania príjemca nepreukáže skutočnosti rozhodujúce na ich poskytovanie.

Ak fyzická osoba spôsobila, že sa jej poskytovala alebo poskytuje pomoc v hmotnej núdzi neprávom, je povinná vrátiť poskytnutú pomoc v hmotnej núdzi alebo jej časť zvýšenú o 10% odo dňa, od ktorého nepatrila vôbec alebo v poskytovanej sume. Ak fyzická osoba spôsobila, že sa jej poskytoval alebo poskytuje osobitný príspevok neprávom, je povinná vrátiť poskytnutý osobitný príspevok zvýšený o 10 % odo dňa, od ktorého nepatrila vôbec.

Právo na vrátenie neprávom poskytnutej pomoci v hmotnej núdzi a osobitného príspevku alebo ich časti zaniká uplynutím troch rokov odo dňa, keď úrad túto skutočnosť zistil, najneskôr uplynutím desiatich rokov od posledného dňa kalendárneho mesiaca, za ktorý sa pomoc v hmotnej núdzi a osobitný príspevok alebo ich časť poskytli. Tieto lehoty neplynú počas konania o povinnosti vrátiť sumu podľa prvej vety, počas výkonu rozhodnutia alebo počas výkonu zrážok z neprávom poskytnutej pomoci v hmotnej núdzi alebo neprávom poskytnutého osobitného príspevku.

Úrad môže zrážať neprávom poskytnutú pomoc v hmotnej núdzi a neprávom poskytnutý osobitný príspevok z poskytovanej alebo neskôr priznanej pomoci v hmotnej núdzi a z poskytovaného alebo neskôr priznaného osobitného príspevku.

Nárok na vrátenie neprávom poskytnutej pomoci v hmotnej núdzi a neprávom poskytnutého osobitného príspevku alebo na vrátenie ich preplatku nie je predmetom dedičstva.

Pomoc v hmotnej núdzi a osobitný príspevok nemožno postihnúť výkonom rozhodnutia, okrem výkonu rozhodnutia o pokute podľa osobitného predpisu (§ 88a zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch).

Odkazy

- [Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny](#)

Legislatíva

- [Zákon č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov](#)
- [Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 439/2022 Z. z. o úprave súm pomoci v hmotnej núdzi](#)

Osobitné predpisy:

- [Zákon č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov](#)
- [Zákon č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov](#)
- [Zákon č. 70/1997 Z. z. o zahraničných Slovákoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 403/2002 Z. z.](#)